

HANS HAACKE

Kaligrafi, 1989

Calligraphy, 1989

76

Hans Haacke
Sanatçı,
New York'ta
oturuyor,
Almanya
doğumlu.
Artist, lives in
New York,
born in Germany.

Aşağıda okuyacağınız proje, Assamblée Nationale diye adlandırılan Fransız Parlamentosu'nun 200. kuruluş yıldönümü onuruna kalıcı bir anıt-tesis yaptırılması amacıyla Assamblée Nationale Başkanı tarafından açılan ve değişik ülkelerden yedi sanatçının katılmaya davet edildiği yarışmaya gönderilmiştir.

Önerilen proje Paris'teki Fransız Parlamentosu'nun bulunduğu Palais Bourbon'un Şeref Avlusu'nun (Cour d'Honneur) tamamını kapsamaktadır. 4.30 m. (14 feet) yüksekliğindeki 12 m. (39 feet) yarıçaplı bir koni, avlunun at nalına benzeyen ve geleneksel olarak çiçeklerin ekili bulunduğu yuvarlak üst bölümünde yer alacaktır. Böylece avlunun en ucunda bir "dağ" izlenimi verecek olan koninin yüksekliği arkasındaki sütunlu bölümü kapatmayacak ve Cour d'Honneur'ün bronzdan ana giriş kapısından bakıldığında da görünüşü engellemeyecek düzeyde tutulmuştur.

Projede, rastgele büyüklükteki kaya parçaları içi boş bir koninin yüzeyi üzerine uygun bir şekilde yerleştirilip, monte edilmiş ve cilalanmışlardır, kayalardan oluşan düz ve mükemmel bir koni yüzeyi meydana çıkmaktadır. Koni Boullée'nin devrim mimarisinden ve İnsan Hakları Deklarasyonu'na yol açan Aydınlanma ruhundan kalmış bir şekildir.

Koni üzerindeki kaya parçalarının sayısı Assamblée Nationale'deki milletvekillerinin temsil ettikleri seçim bölgelerinin sayısı kadardır. Milletvekillerinin her biri kendi bölgesinden bir kaya parçası getirecek ve böylece yurdun dört bir yanındaki tüm seçim bölgelerinden gelmiş bu taşların oluşturduğu bütünlük, yasamanın sorumluluğunu ve kollektif gücünü temsil edecektir.

Proposal for a permanent installation commemorating the anniversary of the establishment of the Assamblée Nationale, the French Parliament, in 1789. It was submitted in 1989 in response to an invitation to participate in a competition extended by the President of the Assamblée Nationale to seven artists from various countries.

The proposed project covers the entire area of the Cour d'Honneur of the Palais Bourbon, the building which houses the French Parliament in Paris.

A cone, 4,30 m (14 ft.) high and 12 m (39 ft.) in diameter, occupies the circular area in the upper part of the court, the so-called horse-shoe, which has traditionally been planted with flowers. While giving the impression of a "mountain" towering at the far end of the court, the height of the cone is limited in order to block neither the view of the peristyle behind nor the view from the bronze door toward the entrance gate of the Cour d'Honneur.

Irregularly shaped rocks are fitted together and polished so that they form a smooth and perfectly conical surface supported by a hollow cone of concrete underneath. The cone is a shape reminiscent of the revolutionary architecture of Boullée and the spirit of the Enlightenment which led to the Declaration of the Rights of Man.

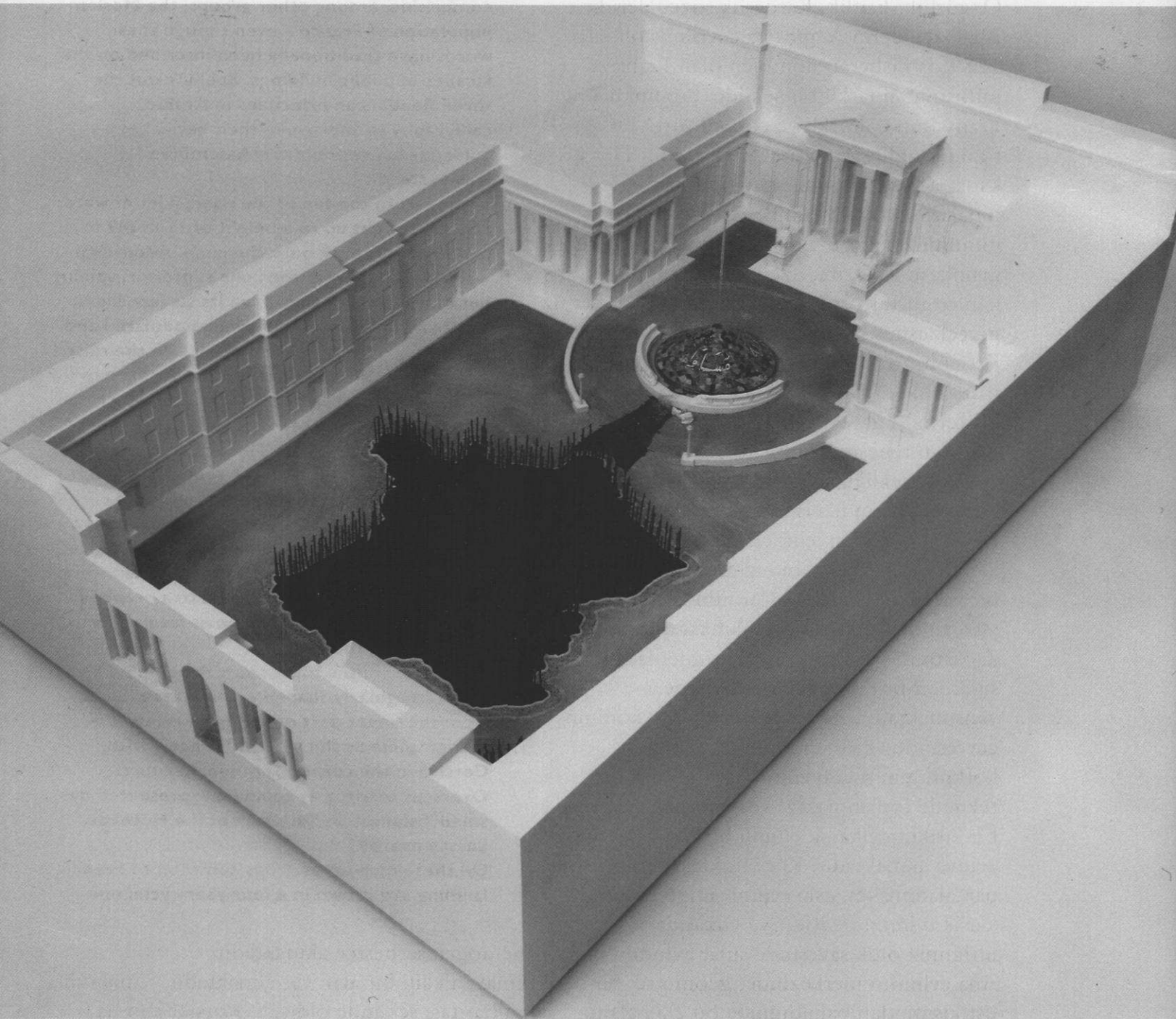
The number of rocks in the cone equals the number of election districts from which the members of the Assamblée Nationale are elected. The deputies should each provide a rock from the region they represent, so as to make the cone a symbol of the responsibility and collective power of the legislature. Raised gold-leafed calligraphic signs are mounted on the smooth rock surface of the cone, spelling in Arabic the words Liberty, Equality, Fraternity.

The translation of these words into Arabic

suggests that different from the relatively
homogeneous French population of 1789,
France today is a multicultural and multi-
cultural society. The promise of freedom,
equality and fraternity is not yet fulfilled,
particularly for the contemporary Third Estate.

Konung kann diegen vuesti beintraekt
vöðstijl fagat þu kónginn ískilna lífga

Winn þess Eyrpa-
HANS HAACKE

skinnu keiminn þess gottu. Dinnuinn fagat þu kónginn ískilna lífga
vöðstijl fagat þu kónginn ískilna lífga
vöðstijl fagat þu kónginn ískilna lífga
vöðstijl fagat þu kónginn ískilna lífga
vöðstijl fagat þu kónginn ískilna lífga

HANS HAACKE

78

Koninin taştan düzgün yüzeyi üzerindeki yaldızlı kabartma kaligrafik işaretler Arapça Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik sözcükleridir. Bu sözcüklerin Arapça'ya çevrilmiş olmaları 1789'da nisbeten homojen olan Fransız nüfusundan farklı bir şekilde, bugünkü Fransa'nın çok-ırklı ve çok-kültürlü bir toplum olduğunu işaret etmektedir. Her ne kadar adı geçen sözcükler tüm kamu binalarının önyüzlerinde yazılı iseler de, günümüz Tiers d'Etats'sı demek olan, diğer grupların yanı sıra, özellikle Müslüman nüfus için özgürlük, eşitlik ve kardeşlik vaadi henüz gerçekleşmiş değildir. Bu üç Cumhuriyet ilkesinin Arap harfleriyle yazılması Assamblée Nationale'in her eylemine onların yol göstermesi gerektiğini anımsatmak içindir. Koninin tepesindeki bir fiskiyeden 15 m. (49 feet) yüksekliğe kadar yükselen sular, gerisin geriye koninin üzerine dökülmektedir. Ayrıca, koninin boş olan içindeki su kuyularından kabaran sular koninin tepesinden taşmakta ve bir volkandan çıkan lavlar gibi koninin yüzeyinden aşağı doğru akmaktadır. Böylece, kabartma Arap harfleri, üzerinden akan sulardan birtakım şekiller halinde yansımaktadır. Aşağı dökülen sular koninin çevresinde ve atnalı boyunca dikilmiş korkuluğun merkezini oluşturan dar bir tekne de toplanmakta, korkuluğun ucundaki bir kırktan çıkarak eğimli bir olukla aşağıdaki avluya akmaktadır. Korkuluktaki kırık yerin parçalanmışlığı, eski rejimi simgeleyen bir klasik mimari öğesidir ve yukarıda sözünü ettiğimiz oluk sayesinde sular avlunun merkezine doğru serbestçe akmaktadır. Ana avlunun merkezinde, geometrik bir şekli olmayan ekili bir alan yer almaktadır. Atnalının üst kısmından bakıldığında bu ekili alanın Fransa haritası şeklinde olduğu, Korsika'nın da avlunun köşesine düştüğü görülür. Denizaşırı topraklar ise hemen bitişikteki Hotel de Lassay avlusundaki küçük "adacıklar"la temsil edilmektedir. Bu harita alanındaki bitkilendirme, Fransa'ya özgü bazı ürünlerle ve dört yıllık periyodlarla yapılacaktır: Birinci yıl buğday, mısır veya kolza, ikinci yıl lahana ya da ayçiçeği, üçüncü yıl baklagiller, bezelye ve patates ekilecek, tarla dördüncü yıl nadasa bırakılacak, otların

suggests that, different from the relatively homogeneous French population of 1789, France today is a multi-racial and multi-cultural society. The promise of freedom, equality and fraternity is not yet fulfilled, particularly for the contemporary Third Estate comprising, among other groups, the Moslem population of France – even though these words have traditionally been inscribed on the facades of public buildings. Spelling out the three Republican principles in Arabic calligraphy is to provoke their revival as a guide for every act of the Assemblée Nationale.

Exiting from the top of the cone, a jet of water shoots straight up to a height of 15 m (49 ft.) and then falls back onto the cone. Additional water wells up from the cone's interior, spilling out of its top and runs down its surface like lava from a volcano. Its flow is modulated and produces intricate reflections due to the raised Arabic letters in its path. It collects in a narrow trough around the cone's perimeter which slopes towards the center of the balustrade around the horse-shoe. Through a breach in the balustrade that its force seems to have broken, the water rushes down onto the pavement of the court underneath. Chunks of the broken balustrade, an element of classical architecture associated with the Ancien Régime, litter the ground. Due to a grade in the terrain the water then flows freely toward the center of the court.

The center of the main court is occupied by a large, irregularly shaped planted area. Seen from the upper part of the horse-shoe, it is recognizable as the map of France – with Corsica in the corner of the main court. Overseas territories could be represented by small "islands" in the court of the Hôtel de Lassay nearby.

On these map areas crops common to French farming are grown in a four year cycle: one

HANS HAACKE

kendiliğinden bitmesine göz yumularak toprak yeniden ekime hazırlanmış olacaktır. Ürünlerin tarhlar halinde yetiştirilmesi gerekirse, tarhların dizilişi, Fransa haritasının dışından içine doğru eş merkezli çemberler biçiminde olacaktır.

Bitkilerin yetiştirilmesi bilinen bahçeciliğin özgül özeniyle *değil*, çiftçiliğin normal ve sürekli işlemleriyle yapılacaktır. Münavebeli ekim, kraliyet iradesini doğaya bile empoze etmeye çalışan manikürlü Versailles bahçeciliğinin tersine, Fransa'yı esas alan tarıma uygun biçimde olacaktır. Avlunun aşağı bölümünde, tarhların bittiği yerdeki çeşitli park donanımına ait saklanmaya gerek görülmemiş birtakım öğeler, teknolojik ve daha az "romantik" bir karşıtlığı hissettirmek içindir. Koniden dökülerek, çevre korkuluğundaki kırıkta çıkan ve bir olukla avlunun ana kapısına akan "yaşama suları", oradaki bir delikten yeraltına geçer. Bitki tarhlarının oluşturduğu ondülasyonla ilgili olarak, avludaki taştan yol Fransa haritasının dış çizgisinde yer alırken koniyi çevreleyen kaldırım taşları eş merkezli çemberler halinde sıralanmışlardır.

Fıskiye sularıyla "lav suları" koninin içine konulmuş, ya da yakındaki bir yere kimsenin görmeyeceği biçimde yerleştirilmiş bir pompa mekanizması yardımıyla akacak, Korsika'nın etrafındaki su için ayrı bir pompa kullanılacak ve tüm sistemde suyun hareketi devri daimle sağlanacaktır.

year wheat, corn or rape, the second year cabbage or sunflowers, the third year beans, peas or potatoes. In the fourth year the field would lie fallow. Weeds would be left to grow naturally, so that the soil can recover for a new cycle. In the case of crops grown in rows, the configuration of these rows follows concentrically, like a ripple, the outline of the map of France towards the center.

The planting should be cared for consistent with normal farming procedures, not with the attention reserved for formal gardening. The alternating crops are to be seen in contrast to the manicured gardening style of Versailles, which symbolically imposed the royal will even on nature. They make reference to the agricultural base of France. The undisguised concrete vents of the parking facility underneath the court, that interrupt the "field", hint at its technological and less "romantic" contemporary counterpart. The "legislative waters" coming down from the cone and through the broken balustrade encircle France, carried in a shallow trough with a grade toward the gate of the court, where it disappears in an opening in the ground. Corresponding to the "ripple" of the rows of plantings, the paving stones of the court echo the outline of the map of France outward to the sidewalks on its perimeter, while the paving stones around the cone form concentric circles.

A pumping mechanism for the supply of the water of the water jet and the "lava" is installed inside the cone or, invisible to the viewer, in an adjacent location. An additional pump supplies the water from underground for the stream circling Corsica. The entire volume of water is recycled.